

Muhterem Mâ'mûnler; Ana baba, yani toplum yapısının temeli olan ailenin kurucuları ve en önemli iki unsuru. Allah'ın insanlardan korunmasını istediği beş kutsal şeyden biri de, neslin devamıdır. Neslin devamını Allah (c.c.), canlıların kabiliyet ve yapılarına göre belli kanunlara bağlamıştır. Neslini devam ettirebilmek için en büyük zorluklarla karşılaşan canlı da insanoğludur. İnsan, canlıların en güçlüsü; olmasına rağmen, doğduğu anda en zayıf olanların başında gelir. Bazı hayvan yavruları doğumdan hemen sonra, bir kısmı da kısa bir zaman sonra ayağa kalkabildiği, ihtiyaçlarını gidermeye başlayabildiği halde insanoğlu ancak, doğumundan yıllar sonra bu seviyeye gelebilir. Neslin devam edebilmesi için bu zorlukları aştıkları ana babalardır. Anne, yavrusunu dokuz ay karnında taşır, hamilelik süresince pek güçlü; ok güçlüğüyle karşılaşır, hayatı tehlikeleri de gözle alarak çocuğunu doğurur. Hiçbir şeye güvenmez; yetmeyen bebeğini büyütme için, uykusundan, istirahatinden, sıhhatinden feragat eder. Nitekim Cenâb-ı Allah şöyle buyurur:

“... 75; ... 1575; ... 1604; ... 1618; ... 1573; ... 1616; ... 1606; ... 1587; ... 1614; ... 1575; ... 1606; ... 1614; ... 1576; ... 1616; ... 1608; ... 1614; ... 1575; ... 1604; ... 1616; ... 1583; ... 1614; ... 1610; ... 1618; ... 1607; ... 1616; ... 1581; ... 1614; ... 1605; ... 1614; ... 1604; ... 1614; ... 1578; ... 1618; ... 1607; ... 1615; ... 1571; ... 1615; ... 1605; ... 1617; ... 1615; ... 1607; ... 1615; ... 1608; ... 1614; ... 1607; ... 1618; ... 1606; ... 1575; ... 1611; ... 1593; ... 1614; ... 1604; ... 1614; ... 1609; ... 1608; ... 1614; ... 1607; ... 1618; ... 1606; ... 1613; ... 1608; ... 1614; ... 1601; ... 1616; ... 1589; ... 1614; ... 1575; ... 1604; ... 1615; ... 1607; ... 1615; ... 1601; ... 1616; ... 1610; ... 1593; ... 1614; ... 1575; ... 1605; ... 1614; ... 1610; ... 1618; ... 1606; ... 1616; ... 1571; ... 1614; ... 1606; ... 1616; ... 1575; ... 1588; ... 1618; ... 1603; ... 1615; ... 1585; ... 1618; ... 1604; ... 1616; ... 1610; ... 1608; ... 1614; ... 1604; ... 1616; ... 1608; ... 1614; ... 1575; ... 1604; ... 1616; ... 1583; ... 1614; ... 1610; ... 1618; ... 1603; ... 1614; ... 1573; ... 1616; ... 1604; ... 1614; ... 1610; ... 1617; ... 1614; ... 1575; ... 1604; ... 1618; ... 1605; ... 1614; ... 1589; ... 1616; ... 1610; ... 1585; ... 1615; ... ”Biz, insana, ana-babasına iyilikte bulunmayı tavsiye ettik. Özellikle de anasını tavsiye ederiz ki, o, kat kat zaafa düşerek ona hamile kalmış, emzirmesi de tam iki sene sürmüştür. Binaenaleyh; bana ve ana-babana şükret. ” Lokman, 31/14

“... Aile ve çocuğun ihtiyaçlarını temin etmek için baba yılmadan, usanmadan çalışır, yemez yedirir, giymez giydirir. Çocuğun bir yeri ağrısa, onlar daha fazla rahatsız olurlar. Çocuklarının rahatını kendi rahatlarına tercih ederler. Bu zahmetli meşgale, değişik safha ve şekillerde olmak üzere yirmi otuz yıl devam eder. Hatta, ana-babanın çocuğuna gösterdikleri ilgi hayat boyu sürer gider. Muhterem Mâ'mûnlar; Ana ve baba evladından saygı bekliyorsa şunları gözünüzde tutun: Allah Teala, kendisinden güçlü; aydınlığı olacak eş ve çocuklar istememiz konusunda bize şöyle bir duadır; talim ediyor ve buyuruyor ki:

“... 1608; ... 1614; ... 1575; ... 1604; ... 1617; ... 1614; ... 1584; ... 1616; ... 1610; ... 1606; ... 1614; ... 1610; ... 1614; ... 1602; ... 1615; ... 1608; ... 1604; ... 1615; ... 1608; ... 1606; ... 1614; ... 1585; ... 1614; ... 1576; ... 1617; ... 1614; ... 1606; ... 1614; ... 1575; ... 1607; ... 1614; ... 1576; ... 1618; ... 1604; ... 1614; ... 1606; ... 1614; ... 1575; ...

[illegible]

أَشُدًَُّ
 وَبَلَغَ
 أَرْبَعِينَ
 سَنَةًقَالَ
 رَبِّ
 أَوْزِعْنِي
 أَنْ
 أَشْكُرَ
 نِعْمَتَكَ
 الَّتِي
 أَنْعَمْتَ
 عَلَيَّ
 وَعَلَى
 وَالِدَيَّ
 وَأَنْ
 أَعْمَلَ
 صَالِحاً
 تَرْضَاهُ
 وَأَصْلِحْ
 لِيفِي
 ذُرِّيَّتِي
 إِنِّي
 تُبْتُ
 إِلَيْكَ
 وَإِنِّي
 مِنَ
 الْمُسْلِمِينَيَيُّهَالَّذِينَآمَنُوالَاتُلْهِكُمْأَمْوَالُكُمْوَلَاأَوْلَادُكُمْعَنذِكْرِاللَّهِ

وَمَن
يَفْعَلْ
ذَلِكَ
فَأُوْلَئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ “Ey iman edenler, mallarınız ve evlatlarınız sizi Allah’ın zikrinden alıkoymasın.” Münafikun, 63/9 Ancak mal ve evlâd aynı zamanda imtihan vesilesi anlamı taşıyan fitne özelliğine de sahiptir. Nitekim:
وَاعْلَمُواْ أَنَّمَا
أَمْوَالُكُمْ
وَأَوْلاَدُكُمْ فِتْنَةٌ
وَأَنَّ
اللّهَ
عِندَهُ
أَجْرٌ
عَظِيمٌ “Bilesiniz ki, mallarınız ve evlatlarınız fitneden ibârettir.” Enfal, 8/28buyrulur. يَا
أَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُوا
 إِنَّ مِنْ
أَزْوَاجِكُمْ
وَأَوْلَادِكُمْ
 عَدُوّاً
لَّكُمْ
 فَاحْذَرُوهُمْ Kur’an’da bir başka yerde ise önce eş ve çocuklar içinden insana “düşman” olanların bulunduğu işaret edilmekte; sonra, mal ve evlâdın imtihan vesilesi bir fitne oluşuna atıfta bulunmaktadır bkz—Tegabün, 64/14-15. Cemiyetlerin istikballerinin teminatı, geleceklerinin garantisi, kalpleri Allah ve vatan aşkı ile çarpan iyi nesiller ve hayırlı evlâd yetiştirmeye bağlıdır. Her meseleye kâmil bir yaklaşım tarzıyla çözüm üreten İslamiyet, hayırlı evlâd yetiştirme konusunu da mukaddes umdeler arasına almıştır. Çocuklar tertemiz bir yaratılışa sahiptir. Bu hususu Sevgili Peygamberimiz şöyle ifade etmektedir. “Hiçbir çocuk yoktur ki fitrat üzere doğmuş olmasın. Sonra onu annesi babası Yahudileştirir, Hristiyanlaştırır veya Mecusileştirir… Müslim, Kader, 22 Allah Teala buyurur ki
يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُوا
 قُوا
أَنفُسَكُمْ

[illegible]

çobansınız ve güttüğünüz sürüden sorumlunuz.
Riyazürsquo;s-Salihin, Hadis No:302 "Çocuğun ismini ve terbiyesini güzel
yapmak, ana ve babanın çocuğuna karşı olan görevlerindendir." Resulü Ekrem
(s.a.s.) bir hadislerinde şöyle buyurmaktadır. “Bakmakla yükümlü
olduğu kimseleri ihmal etmesi, kişiye güşünâh olarak yeter Ebu Davut, Zekat, 45
Ana-baba, çocukları için canlı bir kitap gibi ahlâk kurallarını uygulayan en
güzel modeldir. Nitekim Allah Teala buyuruyor ki ;
 ¡أْمُرْ
أَهْلَكَ
بِالصَّلَاة
16; وَاصْطَبِرْ
عَلَيْهَا “Ailene
namaz kılmalarını emret. Kendin de namaza devam et.” Taha, 20/32 Allah
Resûlürsquo;nün şahsında bütün ümmete yönelik olan
bu emr-i ilâhîde Allah Teala hazretleri hayırlı evlat yetiştirmenin onlara model olmaktan
ve onlara zaman ayırmaktan geçtiğine işaret etmektedir. Nitekim Allah Rasûlü
bu ayetin nüzûlünden sonra bir ay süreyle kızı Fatıma’nın evine her
sabah uğramış ve “haydi namaza” diye seslenmiştir. Çünkü
herkes idaresi altındakilerden sorumludur.(bk.Buharî,Cuma,11, nikah, 81, Müslim,
İmâre, 20; Ebû Dâvud, İmâre,1; Tirmizî, Cihâd, 27) Onun
faziletinden, diyanetinden ve terbiyesinden mes’üldür. Bu konuda pek
çok dînî emir vardır: Efendimiz'in buyurduğu gibi, hiçbir ana baba
çocuğuna İslâm edebinden daha değerli bir hediye veremez (Tirmizî, Birr 33).
Muhterem mürsquo;minler! Kız yetiştirmeye ilgilki olarak; مَنْ
عَالَ
جاَرِيتَيْن
16; حتَّى تبلغاَ
جَاءَ يوَمَ
القيَامَةِ
أنَا وَهُوَ:
وَضَمَّ
أصاَبِعَهُ[.
أخرجه مسلم
والترمذى وعن
07;: دخلت أنا وهو
الجنةَ
كهاتينِ،
وأشارَ
بأصبعيهِ . Hz. Enes (radiyallahu anh)
anlatıyor: Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdu ki: "Büluğa erinceye
kadar kim iki kız evladı yetiştirirse -parmaklarını birleştirerek- kıyamet günü o ve ben
şöyle beraber oluruz." Güzel ahlâk ile terbiye edebilmenin yolu, önce
nefsimizi tezkiye ile arıtmak sonra hem yavrulara ibâdet, taât ile kulluk yolunda; hem de
yalandan, dolandan, ihtikârdan, zinâdan, alkolden, kumardan kaçınarak sosyal
hayatta örneklidir. Model olmak, ilgilenmemek, şefkat göstermek ailede ve
toplumda eğitimin en etkin yönetimidir. Allah Rasûlü buyurur: “Yumuşaklık
ve tatlı muâmele bulunduğu şeye güzellik kazandırır. Ondan mahrûmiyet ise
kötülük ve çirkinliktir.”Ebu Davud, Cihad,1; Edeb, 11

Çocukların seviyesine inmek, onlarla şakalaşmak nebevî bir emir olduğu kadar Muhammedî bir tavırdır. Allah Rasûlü çocuklarla ilgilenir, başlarını okşar, şakalaşır, selamlaşır ve onlara değer verirdi. Efendimiz çocuklarla konuşurken çömelir, onlarla gözgöze gelmeye çalışırdı. Çünkü âilede ve toplumda çocuklara zaman ayırıp ilgilenmek kişiliklerini besleyen en önemli mânevî gıdadır. Çocuğumuzun iyi bir meslek sahibi olması için her fedakârılığa katlanırız. "İki günük dünya" sözü dilimizden düşmese bile, aman yavrum mutlu olsun diye her sıkıntıyı göze alırız. Eğer hayat iki günük dünyadan ibaret değilse, çocuğumuzun istikbâli de dünya ile sınırlı değildir. Daha doğrusu asıl istikbâl, o bitip tükenmeyecek sonsuz hayat olmalıdır. Şimdi kendimize soralım: Bizden önce veya sonra sonsuzluk âlemine göçecek olan çocuklarımızın oradaki istikbâlini de aynı titizlikle düşünüyor muyuz? Âhiret denilen o diyarın sermâyesinin veya ateşinin buradan götürüleceğini biliyoruz; öyleyse gözümüzün nuru evlâdımızın o sonsuz hayatta iyi bir istikbâle sahip olması için gayret sarfediyor muyuz? Hârise İbni Sürâka Bedir Savaşı'nda öncü kuvvetler arasında bulunan bir gençti. Efendimiz'in hizmetkârı Enes'in halasının oğluydu. Kuyudan su içerken düşmanın fırlattığı bir okla hayatını kaybetti. Savaş bitip de gâziler Medine'ye dönünce annesi Resûl-i Ekrem'in huzuruna çıktı: - Yâ Resûlullah! dedi. Hârise'yi ne kadar sevdiğimi bilirsin. Eğer o cennetteyse, sabredip mükâfatını Allah'tan bekleyeceğim. Yok eğer cennette değilse, onun için olanca gücümle ağlayacağım.Resûl-i Ekrem bu dertli anaya: - Ey Ümmü Hârise! Âhirette bir değil birçok cennet vardır. Senin oğlun onların en âlâsında, Firdevs cennetindedir buyurdu (Buhârî, Cihâd 14, Meğâzî 9). Biricik yavrusunun ebedî saâdeti elde ettiğini öğrenen dertli anne bütün acılarını unuttu. Bir ana baba Ümmü Hârise gibi evlâdının gerçek istikbâlini düşünmelidir. Dünyada onun en iyi fakülteyi kazanmasını istediğinden daha çok, âhirette Cennet-i âlâyı kazanmasını arzu etmeli ve bunun için elinden geleni yapmalıdır. Bir ikindi serinliği kadar yürek soğutan şu dünya hayatının ne önemi vardır? Bir nefeslik meltemin o bitip tükenmeyen ebedî güzellikler veya, Allah korusun, dayanılmaz cehennem ateşi yanında ne değeri olabilir! Bir insan, ciğerpâresini cehennem yakıtı olmaktan kurtarmak için elinden geleni yapmışsa ona en büyük iyiliği etmiştir. Diğer bir ifadeyle bir insan çocuğunun iyi bir müslüman olarak yaşayıp ölmesini sağlamaya çalışmışsa ona en üstün istikbâli hazırlamıştır. Hz. Ömer, ağabeyi Zeyd İbni Hattâb'ı çok severdi. Hz. Ebû Bekir devrinde yapılan Yemâme Savaşı'nda onu kaybedince çok üzüldü. "Sabâ yeli estikçe Zeyd'in kokusunu alıyorum" diye hüzünlenirdi. "Zeyd benden önce müslüman oldu, benden önce şehid düştü," diyerek ona imrendiğini söylerdi. Hz. Ömer halife olunca, ünüşâir Mütemmem İbni Nüveyre onu ziyarete geldi. Şâir Mütemmem, kardeşi Mâlik için birçok mersiye söylemiş, bu mersiyele dillere destan olmuş, Hz. Ömer de bu mersiyele hayran kalmıştı. Mütemmem'i karşısında görünce kardeşi Zeyd'in acısı tekrar depreşti ve ona: - Mütemmem! dedi. Eğer güzel şiir söyleme yeteneğine sahip olsaydım, ben de kardeşim için senin gibi mersiyele söylerdim. Nüveyre ona üzerinde ibretle düşünülmesi gereken şu hârika cevabı verdi: - Eğer benim kardeşim senin kardeşinin gittiği yere gitseydi, ona hiç

[illegible]

آمَنُوا
وَاتَّبَعَتْهُمْ
ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ
أَلْحَقْنَا
بِهِمْ
ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا
أَلَتْنَاهُم مِّنْ
عَمَلِهِم
مِّن شَيْءٍ
كُلُّ
امْرِئٍ
بِمَا كَسَبَ
رَهِينٌ Onlar ki imân ettiler ve soyları da kendilerine imân ile uydular, soylarını onlara eriştirip katarız ve biz, onların amellerinden hiçbir şey eksiltmeyiz. Her kişı kazandığına karşılık rehindir. et-Tur, 52/21 Yukarıdaki bilgilerden sonra tekrar başa dönerek deriz ki; Allah'ın, ana-baba ve çocuklar arasında yarattığı sevgi ve saygıdan kaynaklanan hak ve görev ilişkisi, insan neslinin yozlaşmadan, sıhhatli ve sağlam bir şekilde devam edebilmesinin ve vazgeçilmez bir şartıdır. Bilal GÜNDÜZ Vaiz

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)